

enten paa Grund af Indbyggernes Antal eller paa Grund af Rejsens Vanskelighed kan være Grund til at foretage nogen Forandring, saa lad det ikke skille os ad. De Ting bør kun spille en ganske ringe Rolle, og det maa vi kunne tale os til Rette om. Spørgsmaalene om Afstanden eller Nærheden til Dommerne eller til Kontorerne er slet ikke de Spørgsmaal, der skal diskuteres her. De Ønsker, der vil lyde fra lokal Side, vil ganske sikkert finde velvilligt Øre baade hos ærede Medlemmer og hos den høje Regering, og det er derfor ikke dem, der skal diskuteres her.

Men det, der skal diskuteres om, er de tre af mig nævnte Principper. Det er dem, der er afgørende for, om alle denne Sals Medlemmer — jeg ser bort fra Højre — virkelig af fuldt Hjerte og af fuld Overbevisning kan stemme for Reformen som et Fremskridt, der ogsaa er de Penge værd, som den vil koste. Det afhænger for mit Vedkommende af, om jeg faar de tre Reformers ført igennem, og af dem lægger jeg særlig Vægt paa Anklageprincippet. Jeg skal sige hvorfor. Man havde under Diskussionen om Retsplejeloven af 1909 og de ved dens Ikrafttræden nødvendiggjorte Supplementslove søgt at give det Skin af, at Kriminalprocessen var indtraadt i et for den anklagede meget heldigere og mere retfærdigt Spor derved, at han kunde blive fulgt af en Defensor paa sin Vej op til Forhøret og selvfølgelig ogsaa oppe i Forhøret. Jeg skal være den sidste til at nægte, at det er et stort Fremskridt, at vi her giver Offentligheden og den juridiske Støtte til Hjælp for den anklagede. Men ved at vise Arrestanten denne Favør kommer vi nemt til at gøre Skade overfor Dommeren, idet vi nemt kommer til at gøre Dommeren mere til Part i Sagen, end han burde være — han bør jo slet ikke være Part i Sagen, men kun være Dommer. Som Modsætning hertil kommer under Anklageprocessen anklagede til Dommeren, fulgt paa den ene Side af en Anklager og paa den anden Side af en Defensor. Anklageren maa komme med sine Oplysninger og Bevisligheder, og Defensor kommer med sine Bortforklaringer, Undskyldninger og, hvis han er heldig, med andre gunstige Oplysninger, som han har indhentet. Lad os tage et Eksempel. Anklageren forlanger, at Delinkventen skal belægges med Arrest, og Defensor protesterer derimod. Saa vil Dommeren sidde ganske upartisk i et saadant Tilfælde. Han vil kunne sige til Anklageren: De Sigtelser, du retter mod den hidbragte, er

ikke af den Natur, at Retssikkerheden eller Sagens Oplysning nødvendiggør en Arrest, og derfor nægter jeg at arrestere ham. Men se saa Modsætningen! Saaledes som Loven af 1909 er vedtaget, kommer den sigtede alene med sin Defensor. De møder to overfor Dommeren, men overfor ham sidder der ingen Anklager, Dommeren er Udøver af hele det gamle Inkvisitionsprincip, denne hæsle Skamplet paa den danske Kriminalproces, den skal slæbes over i de nye Former. Der sidder Dommeren som Indehaver af al Myndighed over den sigtede. Nu kommer sigtede ikke alene, men sammen med sin Defensor. Det er en Fordel, thi mange Ting kan Dommeren ikke tillade sig overfor den sigtede, som han kunde tillade sig før, da de to sad ene i Mørkekammeret. Men menneskeligt vilde det være, og let vilde det være at tænke sig, at det udviklede sig saaledes, at Dommeren for at bringe Oplysninger frem i Sagen — under Anklageprocessen er det Anklageren, der skal skaffe Oplysninger, under Inkvisitionsprocessen er det Dommeren — gaar haardt frem mod sigtede og navnlig bruger eller vel i visse Tilfælde misbruger Varetægtsarresten, og at Defensor vil staa ganske magtesløs deroverfor. Thi enten er Defensor en ivrig og pligttopfyldende Mand, som antager sig sigtedes Sag som sin egen, og saa bliver han Dommeren en besværlig Mand, og det er ikke godt at være besværlig overfor den, som har sigtedes Skæbne og Nøglen til Arresten i sin Haand, eller ogsaa er Defensor lige glad, og saa gør han slet ingen Nytte. Derfor, mine ærede Herrer, hvorledes denne Sag end gaar, maa vi ikke have Spørgsmaalet om Anklageproces eller Inkvisitionsproces paa Dagsordenen her og lade det falde ud til, at alt bliver ved det gamle, saa at Inkvisitionsprocessen skal kunne holde 200 Aars Jubilæum i Danmark, thi den skulde have overlevet sig selv for mange Herrens Aar siden. De, som tror, at Retsreformen af 1909 slaar en Pæl igennem Inkvisitionsprocessen, tager i meget høj Grad fejl. De tager fejl ogsaa i en anden Retning, nemlig med Hensyn til Retssikkerheden. Retssikkerheden kan ogsaa tænkes at lide under Reformen af 1909, idet det kan tænkes, at det kommer til at briste for Dommeren, der skal skaffe Oplysningerne og ikke har ganske den samme Magt og Myndighed over en Arrestant som tidligere, idet der blandt andet aabnes Arrestanten Adgang til at tage en afgiven Tilstaaelse tilbage. En Anklager er derimod ganske anderledes